

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Az MSZMP Politikai Bizottság 1989. január 31-én megtartott üléséről

Grósz Károly

Tisztelt Elvtársak!

Az ülést megnyitom. Azért kértem a Politikai Bizottság tagjait és az állandó meghívott elvtársakat, hogy egy konzultációt folytassunk le arról a helyzetről, ami mindennek előtt a pártmozgalmon belül az elmúlt napokban kialakult. Pozsgay elvtárs 168 órában elhangzott nyilatkozata után, amely a történelmi albizottság vitájára épített következtetéseket tartalmazza, a Központi Bizottsághoz sok telex, tiltakozó levél és telefon érkezett több megyei pártbizottság testülete nevében. Vannak, akik csak az információs jelzésekből, területi és városi illetve üzemi pártbizottságokra hivatkozva jelezték, hogy nem értenek egyet Pozsgay elvtárssal azzal az értékelésével, amely a Történelmi Albizottság értékelése, hogy 1956-os eseményeket az ellenforradalmi minősítés helyett, népfelkelésnek minősíti. Továbbá a levelek sok kérdést tartalmaznak, hogy megváltozott-e a párt hivatalos álláspontja, valamint mennyire van ez összhangban azzal az információkkal, amit a közelmúltban adtuk a Nagy Imre temetésével összefüggésben, hogy ez nem jelenti sem az '56-os események újraértékelését, sem pedig az érintett személyek politikai rehabilitációját. Kettősséget látnak e nyilatkozat, és a mi korábbi állásfoglalásunkban. Megítélésük, a levélből, levelekből, táviratokból, ahogy így kitűnik, megítélésük szerint - és ez már a következő gondolatkör - a vezetés bizonytalan. A Politikai Bizottság - elsősorban, ez több helyen név szerint is meg van nevezve - bizonytalan, nem képes a politikai folyamatokat irányítani. Elvi engedményeket tesz. Itt két indok található felváltva, vagy egyszerre, egyrészt a tőkés világ adósság-állományának kezelése érdekében, újabb hitelek érdekében elvi- és ideológiai engedményeket teszünk, másrészt pedig az alternatívokkal való közmegegyezés és kapcsolatfelvétel érdekében megtagadjuk önmagunkat, korábbi álláspontunkat. Nagyon markánsan érződik az a kritikai jellemző, hogy amennyiben van is ilyen átértékelés, vagy egy új álláspont, ehhez miért nem kérjük ki a párttagok véleményét és miért nem párttestület, - tehát itt a Központi Bizottság ebben az esetben - foglal állást.

A levelekből, nem mindegyikből olyan igény is megfogalmazódik, hogy a Politikai Bizottság, avagy a Központi Bizottság vagy határolja el magát, vagy pedig hivatalos pártokmányt bocsásson ki a párttagság eligazítására ebben a kérdésben. Az információk, az információs részlegnél az Elvtársak rendelkezésére állnak. Hát, én ebből részleteket ugye idézni nem akarok, nincs értelme, se a levelekből, ezt meg lehet tekinteni. Az látszik, hogy ez alatt a két nap alatt a párttagság felbolydult.

Én tegnap találkoztam titkár kollégáimmal és konzultációt folytattam erről, hogy egyáltalán mit kezdjünk, meg mi legyen az álláspontunk. A titkárok között fogalmazódott meg az az igény, hogy hívjunk össze egy ilyen soronkívüli Politikai Bizottsági ülést és folytassunk egy politikai konzultációt a helyzetről, a problémák további kezeléséről.

Tegnap találkoztunk, négy szemközt beszélgettünk Pozsgay elvtárssal is. Gondolatot cseréltünk ezekről a kérdésekről és abban állapodtunk meg